

KUNST IN FRIESLAND.

I—VI.

MEDEDEELINGEN VAN

Dr. T. J. DE BOER.

KUNST IN FRIESLAND.

I—VI.

MEDEDEELINGEN VAN

Dr. T. J. DE BOER.

Van verschillende zijden wordt tegenwoordig de wensch geuit, dat men zich beperke in het uitgeven van nieuwe bescheiden, om eens rustig het oog te kunnen laten gaan over het vele dat reeds werd gegeven. Er is reden voor dien wensch, maar wat Friesland, en in het algemeen het Noorden van ons land betreft, zijn we nog niet zoo gelukkig daarmee te mogen instemmen. Tal van vragen op leven en kunst betrekkelijk wachten op een antwoord, dat de archieven kunnen verstrekken. Vooral de kunstgeschiedenis is hier weinig beoefend.

Met kunst is Friesland nooit rijk gezegend geweest, maar in de 16e en 17e eeuw bloeide er toch meer dan men nu vermoedt. Een paar voorbeelden deel ik hier mede, in de hoop er later andere te kunnen geven. Deze voorbeelden zijn genomen uit het Oud-Archief Van Sminia, dat sedert 1889 bij het Friesch Genootschap berust.

I.

In den Inventaris van roerende goederen aan Goffe van

Aebinga en wijlen zijn vrouw Tyemck van Aebinga behoorende, d.d. 18 Jan. 1559, komen de volgende posten voor:

Twee tafferelen in welke Goffe voorscr. ende wijlen Tyemck gefigureert zijn.

Drie andere tafferelen.

Een cleyn tafereel genaempt precepta Aristotelis.

Item noch een tafereel van het ordeel.

II.

Van 27 Aug.—3 Sept. 1576, werden de nagelaten roerende goederen van Hette van Aebinga en Syouck van Camminga bij boelgoed verkocht. Ongeveer 950 posten brachten te zamen 2240 Cgl. en 5 str. op. Daaronder bevinden zich verspreid de volgende stukken, evenals de andere posten met naam van den koper en prijs er bij:

Mijn heere greffier <i>de contrafeytinghe van mijn</i> Cgl.—str. <i>heere van Arenbergh ende zijn huysfr. gecocht son-</i> <i>der listen</i>	2—10
Munsterheers huysfr. <i>een contrafeytinge van den</i> <i>graeff van Megen, Coninginne, ende Viglius</i>	—34
Frans roeper <i>een Jesusbeelt met een crucifix</i>	—20
Mr. Jan van de Wal <i>een ander tafereel</i>	—20
Joest Vlasterts <i>een ander tafereel</i>	—23
J. Jell Jongama <i>een Jeronimus tafereel</i>	2—6
Lisbet Henryck Vlasters <i>een olt schilderije</i>	—11
Tjaert Gales <i>een tafereel daer Ceres inne staet</i>	—35
Tjaert Gales <i>een tafereel van de lyeffte</i>	—28
Willem Aemes <i>de triumphe van keyser Caerls</i> <i>croninghe</i>	—34
Tjaert Gales <i>de contrafeytinge van de coninck</i> <i>van Vranckryck ende Conde met dux Albanus</i>	—24
Mr. Dominicus Oedtsma <i>caerte van Cleopatra</i>	—17
J. Eesck Gerbranda <i>een tafereel</i>	—36
J. Frouck Goslinga <i>een tafereel</i>	—9

	Cgl.—str.
J. Bauck Alexius <i>een tafereel van St. Anthonis</i>	—25
Munsterheers huysfr. <i>een schilderije van een</i> <i>Werckkummer meyt</i>	8—8
Jel Jongama <i>een schilderije van het Avontmael</i>	5—3
Tjaert Galesz. <i>een schilderije van Jupiter onder</i> <i>de gedaente van een zwaen</i>	—17
Andries Gryphis <i>een olt tafereel</i>	—7
J. Eesck Gerbranda <i>een tafereel van 't vrouwen</i> <i>bij de putte</i>	—17
Griet Harmen Schroers <i>een tafereel van de Sama-</i> <i>ritaen zeer olt</i>	—10
J. Eesck Gerbranda <i>een ander tafereel</i>	—16
Doctor Dirck van Arum <i>een tafereel van Loth</i> <i>met zijn dochters</i>	—19
Engelken <i>een tafereel van Holofernes</i>	—14

III.

Uit den Inventaris van Bauck Buygers, wed. Dr. Jac. Bouricius, nagelaten goederen, d.d. 27 Maart 1638: (De bijgevoegde schatting in Cgl. en str.)

Twee conterfeytsels van w(ylen) Dr. Jacob Bouricius ende Juff. Bauck Buyghers.

Een conterfeytsel van w. d' Here Bouricio een kindt sijnde.

Een conterfeytsel van w. d' Here Praesident Viglius Swichemus.

Een conterfeytsel van d' Here Hopperus.

Een conterfeytsel van w. Juff. Ida Buyghers.

Een Lusthoff op doeck.

De Here President int cleyn.

Twee cleyne borties van de boodtschap ende gheboorte.

Salomons ghebet met gulden letteren 1—4

Maria ende Joseph reysende.

Twee borststukken van w. Dr. Jacob Bouwicius ende Juffr. Bauck Buyghers.

Een Juffr. op d' fioel spelende 1—
Isabella.

Het Avontmael onses Heren.

Den Emmaus. 1—10

Een vrouw met eyeren ende voghelen.

Verthoninghe vant Bestandt —12

Den Ledder Jacobs.

De conterfeitsels van w. Mr. Jan Buyghers ende Juffr. Reynsck Auckema.

Het wapen van de Hertoghen van Saxen . . . 3—

't Conterfeitsel van Steernse.

't Conterfeitsel van Sinisci Ferdinandus, Coninck van Arragon.

Maria Magdalena.

Erasmus Rotterdamus. 1—

Seneca int cleyen —12

Salvator op doeck —13

d' Historie van de Samaritaen.

IV.

Lijst van stukken toebehoorende aan Lucia Helena van Aebinga, Weduwe, en kinderen van Tjalling Hommes van Camstra † 1663, op Orxma-State te Menaldum. Stuk van 1664.

Op 't boven zael:

Een conterfeitsel van Vrou Camstra, in haer jonckheyt geschildert.

Twee conterfeitsels van de heere Bronchorst cum uxore.

Op de camer boven 't voerhuys:

Een frutagie.

Een conterfeitsel van Vrou Camstra.

In de daags beneden camer :

Een schilderij, waarin een kat en hond.

Drie kleyne schilderijkes.

Int sael :

De conterfeysels van de heere Aebinga cum uxore.

" " " " *heer en vrou Outtorp.*

" " " " " " " " *Camstra.*

Een portret van vrou Camstra op Rinsumageest.

Een schilderij van de wereltse ijdelheit.

Een bancquet schilderij.

Een schilderij van een olde vrou die gelt telt.

Een groot schilderij waerin een (raven¹⁾)

Vier groote water schilderijen. ¹⁾

Op de boven sael :

Een schilderij van de heere Camstra, in sijn jonckheyt geschildert.

't Conterfeysel van Juffr. Barbara van Juckema.

Op de cleyne bovencamer :

Een kleyn landschapke.

Op de camer boven 't voerhuys :

't Pourtret van de heere Camstra.

Een landschap.

Een schilderij van een boere dans.

Een kleyn schilderijke van Camstra en Juckema wapens.

Op 't bovensaeth :

Acht kleyne schilderijen, harders en harderinnen.

¹⁾ Tot hier het deel van de weduwe, de volgende stukken behooren aan de kinderen.

In 't beneeden saeth :

*Een schilderij hangende boven de spiegel.
Drie kleyne landtschappen.
Twee portretten van de heere Camstra en sijn suster.
Noch twee schilderijen.*

In de daags beneeden camer :

Drie schilderijen. Vier kleyne schilderijen.

Op de kelderscamer :

Twee schilderijen.

In de beneeden sael :

*Twee portretten van Jr. Homme van Camstra cum uxore.
Een portret van Jr. Gerolt van Juckema.
" " " " Tiallingh van Camstra.
Een kleyn schilderijke.*

In 't voerhuys :

*Een schilderij van een haen.
Noch twee schilderijen van een harder en een harderinne. ¹⁾
Twee portretten van de kinderen vader en moeder.
De conterfeytsels van de heere Bonne Donia cum uxore.
Een portret van Maria Eduarda.
Een groot schilderij waerin een vismerckt.
Een schilderij waerin koeyen.
Een kleyn schilderij, waerin een Oost-Indische vogel.
Een kleyn landtschap.
Twee kleyne schilderijkes, waerin bloempotten.
Twee schilderijen, waerin Camstra en Ebinga wapens.*

¹⁾ Wat nu volgt tot het einde behoort aan Maria Eduarda, dochter van de Wed. van Camstra.

Een van de trou.

Een portret van Jr. Foppe van Camstra.

Twee portretten van w. Jr. Tjallingh van Camstra de olde.

Twee portretten van w. Jr. Juckema cum uxore.

V.

Uit den Inventaris van nagelaten goederen van Lucia Helena van Aebinga, vrouw van Willem van Wijnbergen, heer van Oucoop, d.d. 6 Maart 1670 :

(Vgl. IV en de noot op p. 287.)

In de dagelijxe camer :

Een stuck schilderije, zijnde jacht ende weytuych van Leemans.

Een lantstuck, daerinne een coetswagen geschildert is.

Een wyntertie van J. Coolen.

Een boeren kermis van

Een broedthen sittende in een stroye korff.

Een fruytstuck.

Een stuck, alwaer een kat met een hondt geschildert is.

Moses brantofferhande.

In de voercamer :

Een conterfeytsel van den heer Aebbinga zal.

Een van mevrouw Aebbinga.

Een van de heer Bronckhorst, heer van Oudorp.

„ van de Vrou van Oudorp.

„ „ „ heer Camstra.

„ „ desselfs gemalinne.

„ „ de jonge joffrou Aebbinga.

Twee oude portretten van Albertus en Elisabeth.

Een conterfeytsel van een kindt met de naem en wapen van Abbinga.

Een stuck schilderije van (Bersebea?).

Een dorpie.

Een landtschap, daer een harder ende herderin geschildert zijn.

Noch een lantschap, daer een dorp ende rivier in geschildert staen.

Een casteeltie.

Een historiestuck van R. Troyen.

Een paerdemerck van P. W. (ouwerman?)

Een oudt wijff met een goudtwicht ende geldt geschildert.

Een geschildert fruytmantie.

In de camer boven de sael :

Een stuck schilderije, daer een wijnromer met een citroen in geschildert is.

Twee geschilderde bloempotiens sonder lijsten.

Een citroen met twee appelen van China.

Een Maria bordeken.

Agnis bordeken.

In de blouwe camer :

Een schilderije zijnde de vlucht naar Egipten.

Een lieve Vrouwen beeldt.

Een Vanitas.

Twee herders.

Een schilderije van zeevisschen.

Frutasie.

VI.

Uit den Inventaris van het sterfhuis van Johannes van Glinstra, d.d. 20 Nov. en 11 Dec. 1678 :

In t achtersaal :

Een groot fruytschilderij.

Een groot schilderij, sijnde een landschap.

Een cleyn schilderij van Troyen.
Een schilderij van eenige ruyter vergaderinge.
Noch een schilderij van een landschap.
Noch een schilderij, sijnde een keuckenstuckien.
Noch een banquetstuckien.
Noch een kerckstuckien.
Noch een beeldstuckien.
Ses schilderijen in de gangh.

Int voorhuys :

Een groot Italiaans landschap.
Twee zeestucken.
Een langhwerpich beeldstuckien.
Een groot schilderij van Jacob en Esau.
Een herder met een herderin, elx in een list.
Een oud landschappie.

Int cleyn voorcamerke :

Acht schilderijen.

In de comparitie camer :

Vier groote schilderijen sijnde landschappen.
Een beeldstuck.
Twee cleyne beeldstuckies.

Op de kelderskamer :

Vijff groote schilderijen en een cleyn.

Op het bovensaal :

Een groot schilderij.
Vijff conterfeytsels.
Vijff cleyne schilderijkes.

Op de boven achtercamer :

Drie schilderijkes.

In de achter daaghs camer :

Tien schilderijen.